

סערת רגשות

:: יונתן גופר

"אחרי הסערה

חלונות נפתחו

הנחש נעלם

אנשים חזרו למלאכת יומם

רק לאישה אחת שהרוח לקחה את ביתה

הזמן כמו עצר מלכת

משתאה היא רואה איך כולם שכחו

והיא כל הזמן זוכרת"

אהוד בנאי

22.7

"הקפצה" לעזה

כחייל קרבי, הביטוי "הקפצה לעזה" יצר בי שיטפון עז של חרדה, דריכות, בלבול ופחד נוכח הלא נודע. מאוחר יותר הבנתי את ההבדל העיקרי בין חוויות קודמות לזו שהתחילה, מה שהפך את "ההקפצה" הזו לאבסורד גדול. מצדו השני של המתרס עומדים אחים יהודים, שאינם רוצים לפגוע בי ואני איני רוצה לפגוע בהם. בינינו עומד רק רעיון, אמונה שונה: בארץ ישראל, בשלום, בדמוקרטיה.

תפקידנו בימים הראשונים היה לעזור לכוחות הביטחון למנוע מאלפי מתנגדי ההתנתקות לצעוד לרצועת עזה הנצורה ולתגבר את תושבי הגוש. את מרבית היום השני בילינו בתוך האוטובוס. אף אחד, כולל הסגל, לא ידע מה אנחנו אמורים לעשות. בסוף הוחלט למקם אותנו בצומת הראשון של התהלוכה ולחכות לצועדים. עמדנו בשולי הכביש ככוח מאבטח וספגנו אין ספור תגובות מעשרות אלפי האנשים שצעדו לכפר מימון בדרךם לגוש קטיף: "חייל, שוטר, סרב פקודה"; "אוהבים אותך חייל"; "קח, אל תדאג זה לא מורעל"; "מי שלא נשפט עכשיו יישפט אח"כ"; "עם הנצח לא מפחד מדרך ארוכה". באמצע הלילה חזרנו לרעים "הבאלגן", הבטיחו לנו "יתחיל מחר".

ביום שלישי בבוקר נסענו לשבילי עפר המרוחקים

כמה קילומטרים מכפר מימון. ההערכות אמרו שאם המתנגדים יצליחו לעבור את החסימות הם יגיעו אלינו ונצטרך לעצור אותם. יומיים בילינו באבק, בצל אקליפטוסים, מחכים. המתנגדים לא הגיעו. את היוםיים הצלחנו לעבור בשלום רק בזכות זה שהיינו ביחד, הכרנו, שרנו, שיחקנו, דיברנו ובעיקר לא נשברנו.

ביום רביעי אחרי הצהרים החליטו לקחת אותנו למרכז העניינים. נסענו לכפר מימון והוטל עלינו להקיף את היישוב כדי למנוע מהמתנגדים לברוח ממנו. מעולם לא חשבתי שאצטרך לשבת ליד גדר של ישוב יהודי ולמנוע מתושביו לצאת ממנו. לא חסרות חוויות מוזרות מאותן שעות: שוטר אתיופי ממג"ב שמזהה חבר מהצד השני של הגדר ושניהם פוצחים בשיחה לבבית בשפת אמם; אישה מתחנת שלא ניתן יד למהלך הזה;

כחייל קרבי, הביטוי "הקפצה לעזה" יצר בי שיטפון עז של חרדה, דריכות, בלבול ופחד נוכח הלא נודע.

תושבים מברכים לשלום ומציעים לנו מים או סוכריות; בחור יושב מצד אחד של הגדר ומנגן בגיטרה בעוד אנחנו יושבים בצדה השני ושרים; חיילת מנסה לברר את שם הרחוב שאנחנו מקיפים כי אולי מישוהו שהיא מכירה גר שם. כל נסיונות הפריצה של המתנגדים הסתיימו בלא כלום. אחרי ארבעה ימים של חוסר שינה, חוסר מעש ותנאים סניטריים מתחת לכל ביקורת, כולם רצו מאוד שכל זה ייגמר. אבל בינתיים ההוראות מלמעלה אמרו שעלינו להישאר. התמודדנו עם הקושי בכך שישבנו יחד במעגל ושרנו שירי שלום. כמעט בטירוף שרנו את 'שיר התקווה', 'יהיה טוב', 'שיר השלום'. בצד השני עמדו המתנגדים: לא מבינים ולא יודעים איך להגיב. בשלוש בבוקר, קיבלנו פקודה להתקפל.

עמדנו בשולי הכביש ככוח מאבטח וספגנו אין ספור תגובות... "חייל, שוטר, סרב פקודה"; "אוהבים אותך חייל"; "קח, אל תדאג זה לא מורעל"; "מי שלא נשפט עכשיו יישפט אח"כ"; "עם הנצח לא מפחד מדרך ארוכה".

12.8

שיר כאב

ב' הוא מש"ק הוראה. חייל דתי. כולם הלכו ליום של שיעורים ושנינו התנדבנו להישאר ולשמור על המאהל. לב' יש תור לרופא. אני סתם אוהב להתנדב. כשהוא חוזר מהמרפאה יש לו חיוך על הפנים. "נו, אתה בסדר?" אני שואל. הוא מראה לי את האישור. לא יכול לסחוב. בעיות גב. פטור מהרמת משאות כבדים ופעילות מאומצת ל-30 יום. "נראה לי שלא תוכל לפנות" אני אומר. ב' מחייך, מהנהן, יופי. לקח לי רגע להבין. אני משתדל להתעלם, קצת במופגן אפילו. אבל ב' גורר אותי לויכוח, משחזים עמדות, מנסים להסביר, אבל זה לא מוביל להבנה. שבוע אחרי זה - כשצוותתי שוב לשמור עם ב', החלפתי משמרת, הערפתי שלא להישאר אתו.

נ' איתי במחלקה. היא מש"קית הוראה. מאוד מרוצה מהתפקיד. חיילת דתיה. הולכת עם מכנסים, כבר הרבה פחות שומרת נגיעה. מאמינה מאוד בתפקיד שלה. מאמינה מאוד בה'. היא כל הזמן מסבירה לנו על הכאב שלהם, היא ממש רוצה שנבין. בדרך, בטוילית, אנחנו מדברים על אלוהים, על דת, נמנעים מלדבר על ההתנתקות. היא מסבירה לי על החיים שלה. ניצוץ נדלק בעיניה. היא מבינה, היא אומרת, את הרצון לחופש, את האמונה באדם. אבל יש לה דרך שהיא לא סוטה ממנה. החברות של נ' מסרבות פקודה, מוציאות ג'. אבל היא פה. היא לא תסרב פקודה, עם כל הקושי.

ואני, כבר חודשיים עם זרת שבורה. שברתי אותה בירושלים כשניסיתי לא להתעצבן מדוכן כתום. אני בקושי מסוגל לסגור נעל על הרגל. כל היום כאב ממוקד ודוקר ברגל השמאלית. אני מחכה בסבלנות לסוף היום, להוריד את הנעל, לשחרר קצת את הכאב. אני לא הולך לרופא. אני מפחד שיגידו לי ללכת הביתה. לא מוכן להפסיד את זה. אולי רק ככה הם יבינו. גם לי זה כואב. גם לי זה לא קל. הרבה יותר פשוט להגיד אני לא יכול.

מעולם לא חשבתי שאצטרך לשבת ליד גדר של ישוב יהודי ולמנוע מתושביו לצאת ממנו.

לוקח לי זמן. אני לא קולט שזה אמיתי. לרגע זה נראה לי כמו עוד הצגה שאנחנו עושים בשביל להתאמן... אבל אני מסתכל עליו ומבין שזאת לא הצגה. הוא עוזב את הבית. אני שם כדי לקחת אותו.

הרבה יותר קל ללכת להוציא ג'. אבל אני רוצה להיות כאן. בלי קשר לדעות שלי. דווקא בגלל שקשה לי. קשה לכולנו. בתקופה הקרובה כולנו חייבים להישאר עם עיניים פקוחות. לכאוב יחד איתם. עם המתנחלים שמפנים את ביתם, עם חיילים שצריכים לבצע משימה כל כך קשה.

19.8

אחיקם

אחיקם הוא אחיה של אם הבית בבית הראשון שפינינו. אחרי שנכנסו אל הבית שניים מהצוות שלנו, הוא יצא אלינו וביקש זמן להתארגן, לחשוב. בסוף הוא יצא שוב, עמד מולנו ודרך דמעה אמר: "אנחנו נצא מכאן, בסופו של דבר, אבל אתם לא תשכחו את היום הזה ואת המעשה הנורא שעשיתם". הוא ביקש שלא נעזור. חנוק מדמעות, הוא לקח על עצמו תפקיד, הוא יפנה את המשפחה שלו. לא אנחנו.

נתנו להם זמן להתארגן. ישבנו בצד וחיכנו. הפקנו שוב בדלת. הם מתארגנים. אורזים ממה שבא ליד. עד היום הם לא באמת הבינו שזה יקרה, לא באמת האמינו. הם דוחפים בגדים, ספרים, צעצועים. מתוך הבית נשמעות צעקות. לא כולם מסכימים לצאת אבל אחיקם משכנע אותם. הם לא ילכו באלמות. אנחנו מחכים ובסוף הם יוצאים. אחד, אחד, מוציאים תיקים גדולים, מניחים ליד האוטו. אב הבית כל הזמן בא והולך. לרגע הוא לא יכול, תופס בקבוק מים, זורק עלינו. אבל אנחנו שותקים. אחיקם עובד כמו משוגע. אנחנו ממשיכים להציע עזרה אבל הוא מסרב. מדי פעם הוא עוצר, מחבק מישוהו מהמשפחה ובוכה.

לוקח לי זמן. אני לא קולט שזה אמיתי. לרגע זה נראה לי כמו עוד הצגה שאנחנו עושים בשביל להתאמן. בשביל להרגיש איך זה יהיה. אבל אני מסתכל עליו ומבין שזאת לא הצגה. הוא עוזב את הבית. אני שם כדי לקחת אותו. אני דומע. אנחנו התכוננו למקרי קיצוץ, לאלמות. אבל דווקא הוא, דווקא הם, אלו שקמים והולכים בעצמם. איתם החוויה היא הכי קשה.

הילד הקטן לא מוכן ללכת. הוא לא מוכן לצאת מהבית. אנחנו נערכים, אולי נצטרך לפנות בכוח. אבל הם לא נותנים לנו. הם יגררו אותו בעצמם. הוא צורח, הוא לא מוכן. ילד כל כך קטן. מאיפה זה בא? לאט לאט כולם יוצאים. מדי פעם מסננים הערה, מנסים לגרום לנו לעצור הכל ולהגיד לא. אמא יוצאת מהבית מסתכלת לי בעיניים. המבט שלה לוכד אותי, אני לא יכול להשפיל מבט. אחיקם גמר להכניס הכל לאוטו. הוא תולה שלט: "נחמו, נחמו, עמי". מוחה דמעה אחרונה. אני מעריך את האומץ, את הגבורה שבה הוא

זרנוקי מים אדירים משפריצים
מים וצבע על המתנחלים.
הם נסוגים. השלט המכריז:
"שנית כפר דרום לא תיפול"
נופל. הגג רועד. עשרות, מאות
מתנגדים קמים וממשיכים
במחול הטירוף.

בכביש מספר 1 היתה
תאונת דרכים ליד שורש ויש
פקק. אני חושב על השבוע,
שבועיים האחרונים. מה
אני אכתוב? על הילדים?
על ההורים שלהם שאמרו
להם לבכות? על המסתננים
שצעקו סיסמאות מרגשות על
עקירה מבית וגירוש במקומות
שלא גרו בהם?

יונתן גופר הוא בן
גרעין 'רשף' של
המחנות העולים,
השתתף בפינוי
במסגרת גדוד
הנח"ל המשימתי

ברקע גלגל"צ. אחרי כמה דקות מתחיל "יהיה טוב". כולנו מצטרפים לשירה. בבית הקריטי המוזיקה מפסיקה. אנחנו מסיימים לשיר לבה, צועקים ביחד את "רק תצאו מהשטחים". למה המוזיקה הפסיקה דווקא לפני השורה הספציפית הזאת? אולי בגלל שיצאנו מהשטחים ולא צריך לבקש את זה יותר. אולי בגלל שיש עוד המון שטחים לצאת מהם כך שאין סיבה לשיר בשמחה את השורה הזאת. אולי בגלל שבהמון מקומות אחרים בארץ יש עכשיו אנשים ששרים שירי כאב ופרידה. ואולי סתם כי אין קליטה. בכביש מספר 1 היתה תאונת דרכים ליד שורש ויש פקק. אני חושב על השבוע-שבועיים האחרונים. מה אני אכתוב? על הילדים? על ההורים שלהם שאמרו להם לבכות? על המסתננים שצעקו סיסמאות מרגשות על עקירה מבית וגירוש במקומות שלא גרו בהם? על העצב והאומץ של המפונים בעצמונה? על גג בית הכנסת בכפר דרום, על הטירוף, המראות שלא-יאומנו של יהודים פוגעים בחיילים?

המחשבה שאין עוד התיישבות יהודית בגוש קטיף מצמררת ומרגשת אותי. שלושים שנה לקח להם לבנות את גוש קטיף. שלושים שנה של אמונה, ציונות, שליחות, חלוציות. של מגזר שמצליח לעשות וליצור בתוך כל השממה הרעייונית של מדינת ישראל. שלושים שנה של מדינה קרועה. מוסר מיוסר שלאט לאט מתמוסס אל מול רעיון שאיננו שייך לכל. אפילו לא לרוב. שלושים שנה של חיילים שנהרגים. שלושים שנה של קרע. כל זה נגמר בשבוע. אני שמח שזה נגמר. אבל מולנו ניצב עתיד לא קל. המציאות שוב מכה בפנים: תאונות, אלימות, עוני, אבטלה. התחברנו באינפוזיה להתנתקות ושכחנו מכל זה. שכחנו משמונה פלשתינאים שנרצחו בגלל ההתנתקות. שכחנו שעדיין יש חיילים בפילבוקוסים שכביש דורסני חותך את הכפר שעליו הם שומרים. הדרך לעתיד אחר רק מתחילה. צריך לטפל בקרע שבעם. באלימות. לדאוג לפתרונות לשמונת אלפים חסרי בית חדשים. אלפיים מובטלים חדשים. אני חוזר לחיי היומיום. חיים של נסיון לשנות משהו במציאות וליצור חברה צודקת ועתיד טוב יותר. למשימה הזאת נוספו עכשיו עוד כמה מטלות. זה יהיה קשה אבל חייבים לנסות.

"עוד יגור זאב עם כבש
ונמר ירבוץ עם גדי
אך בינתיים אל תוציא
את ידך מכף ידי"
יונתן גפן

הלך. בראש מורם הוא נפרד מהבית. ניגשתי אליו ובקול רועד אמרתי לו תודה. תודה שהוא מנע קרע בינינו. הוא הסתכל עלי. "אני אזכור אותך כל חיי ואתה תזכור אותי כל חייך, אבל אני אזכור אותך ממקום הרבה יותר גרוע, הרבה יותר נמוך". הוא נסע. הסתובבתי. המיילים שלו דוקרות אותי גם עכשיו, כשאני כותב אותן.

בית הכנסת בכפר דרום

בבית הכנסת בכפר דרום אין כאב. יש רק כעס. מסביבי מאות חיילים, שוטרים, עיתונאים, תושבים. מתרוצצים לכל עבר. צועקים. אלונקה עוברת עם שוטר פצוע. עיתונאית ספוגת לכלוך מנסה להשיג נקודת מבט טובה יותר. שוטר מג"ב, פניו מלאות צבע, מנהל את כולם. עשרות מתנגדים מבוזרים על גגו של בית הכנסת. רוקדים ריקוד שנאה מזעזע. זורקים, שופכים, צורחים, זועקים, נלחמים. אני מביט בטירוף הזה, ביאוש. מביט ולא מוצא את הכאב. לא מוצא את הצער.

נשלחנו לאבטח אוטובוסים. כל מתנגד שמפונה מועלה על אוטובוס וברגע שמועלים 15 כמוהו האוטובוס נוסע. הגיע התור של האוטובוס שלנו. אנחנו עומדים בפתח, דרוכים, מחכים. פתאום רצים בבהלה אל מאחורי האוטובוס עשרות שוטרים. "הם שפכו חומצה" צועק מישוה. על הנפגעים שופכים מים. כמויות אדירות. רופאים וחובשים מגיעים מכל עבר. אני מסתכל ולא מאמין. לפני חודש ישבתי בכפר מיימון ולא האמנתי מה אני עושה ליהודים. ועכשיו, אני שוב לא מאמין מה יהודים עושים לנו. המשטרה נערכת מחדש. זרנוקי מים אדירים משפריצים מים וצבע על המתנחלים. הם נסוגים. השלט המכריז: "שנית כפר דרום לא תיפול" נופל. הגג רועד. עשרות, מאות מתנגדים קמים וממשיכים במחול הטירוף. שופכים וזורקים מכל הבא ליד. הלב שלי דופק כל כך חזק. כל אחד מהמתנחלים שמובא לאוטובוס ספוג זיעה, צבע, לכלוך. כבר יש 15 אנשים על האוטובוס ואנחנו נוסעים.

היה יום נורא. אחד הקשים בחיים שלי, שלהם, של כולם. רבים השוו אותו לחורבן הבית. אבל בית המקדש נפל על שנאת חינם ושנאת חינם לא היתה כאן. היה עצב, תסכול, כאב. כן, כאב לי לראות אנשים עוזבים את ביתם. אבל חשוב לי להדגיש שהלכתי בדרך בה אני מאמין. דמוקרטיה, מדינה, שלום. עם כל הכאב, אנחנו חייבים להישאר עם מאוחד. ללא שנאת חינם.

27.8

שבו בניס לנבולם

אוטובוס. שעה חמש בערב. חוזרים הביתה.